



De ruwe man stiet den armen knaap woest terug (Blz. 248)

Plotseling echter wierp hij de verlamrende stompheid, waaraan hij ter prooi was, met eene waarlijk Titanische uitbarsting van toorn van zich af en balde hij de vuisten boven zijn hoofd, als wilde hij de goden, voor hetgeen zou geschieden, verantwoordelijk stellen.

— Die ellendige! riep hij uit. Zij waadt tot aan de enkels door het bloed en nog heeft de onverzadelijke niet genoeg! Haar eigen zoon moest zij slachten, om rustig te kunnen slapen; Weg met uwe erbarmelijke zwakheid,

gij, laf, ten doode toe gepijnigd hart! Straf haar, Tigellinus! Handel, dood, moord, zooals gij zult goedvinden!

— Ik dank u, Cesar! Slechts één ding moet ik u verzoeken, indien alles zal gelukken.

— Welnu?

— Gedraag u van nu af aan tegenover Agrippina zooals ik u zal aanraden. Gij moogt ons slechts behulpzaam zijn door woorden en gebaren — voor de daad zelve zal ik zorgen — en nog eer gij het vermoedt.

Nog eenmaal aarzelde Nero. Maar daar lag immers de dolk met de fonkelende kling...

— Zij heeft het gewild! siste hij tusschen

de tanden. Daarna bood hij de Agrigentijn de hand en sprak met eene doffe stem:

— Het zij zoo!

HOOFDSTUK XIX

HET PLAN VAN TIGELLINUS

Acht dagen later had Nero met zijne schitterende hofhouding de zomerkwartieren in Bajea betrokken.

Alleen Seneca, die nog eenige gewichtige staatszaken had af te doen, en Burrus waren te Rome gebleven; laatstgenoemde met het oog op het voorgevallene in de woning der Meneniërs.

Aangezien een militair-tribuun — Pharax — aan de samenzwering had deelgenomen, achtte Tigellinus — zooals hij met grooten nadruk verklaarde — de grootst mogelijke waakzaamheid noodzakelijk, en niemand kon in dit opzicht den uitstekenden Burrus vervangen.

De waarheid was, dat de sluwe Agrigentijn den eenigen man, die hem bij den ongelooftelijken aanslag tegen Agrippina hinderlijk kon zijn, van het tooneel van de op touw gezette samenzwering wilde verwijderd houden.

Agrippina was na het pijnlijke tooneel in het cubiculum van haar zoon, niet weder te voorschijn gekomen.

Twee lange, troosteloze dagen had zij in hare vertrekken doorgebracht, om het gevoel van toorn en wraakzucht te verwerken, dat haar bijna den adem benam.

Op den derden dag reisde zij onverwachts met een klein gevolg af. Pallas mocht haar zelfs niet vergezellen. Zij wilde zich voordoen als eene verlatene, eene verstootene... Tot dit doel koos zij eene verblijfplaats uit, die wel is waar ook aan de golf van Bajea, maar toch op vrij grooten afstand van het stadje lag; zij zou daardoor wellicht den indruk maken van iemand, die achterafgezet, verbannen was. « Hoe? » moest de geheele wereld verbaasd uitroepen, « Claudius Nero houdt slemppartijen tusschen de prachtige zuilen van zijne

Olympische villa; zijn geheele leven is één roes van genot; en daarboven, in het stille Bauli, bewoont Agrippina, die hem de keizerkroon heeft bezorgd, eene eenvoudige boerenhofstede! Welk een zoon! Welk eene moeder! »

Te Bauli stond een bekoorlijk, klein landhuis, dat de keizerin eenigen tijd geleden, als huwelijksgift voor hare vertrouwde, Accerronia, had bestemd. De roodharige Cordubaansche was echter reeds weduwe.

Men leefde snel in het Rome der Imperatoren!

Tigellinus werd te Rome oppermachtig, zelfs in die mate, dat de senatoren zich zóó verlaagden, hem vóór zijn vertrek naar Bajea, gehuld in hun wit senatorenkleedij, met geschenken te overladen.

Waarlijk Rome begon diep te zinken.

Nero en Tigellinus schenen er op uit te zijn ditmaal meer en overmoediger dan ooit van den veelbesproken Bajea'schen zwijmel te genieten.

Poppea Sabina was de uitverkorene opperpriesteres van een eeredienst, die uit alle mogelijke genietingen, welke het leven kan opleveren, was samengesteld: ziekelijke dweeperijen met natuurschoon en uitspattingen op allerlei gebied.

Tigellinus had intusschen de schoone kitharaspeelster, Chloris, geheel veroverd.

Nero lachte verachtelijk.

Hij herinnerde zich den avond bij Flavius Scevinus, toen Chloris voor de luisterende gasten dat aangrijpende, onvergetelijke lied zong.

Tigellinus en Poppea Sabina schenen in dezen roes het vonnis, dat over Agrippina geveld was, geheel vergeten te hebben.

Alleen gebeurde het nu en dan, dat Tigellinus, bij eene voorstelling van Syrische danse-ressen, eens te laat kwam, of zich bij eene andere gelegenheid heimelijk verwijderde, nog vóór het feest ten einde was.

Ook had het in het oog kunnen loopen, dat de bevelhebber der vloot, Anicetus, wiens oorlogsschepen slechts eenige mijlen westwaarts van Kaap Misenum voor anker lagen, in den laatsten tijd meer en vriendschappelijker met Tigellinus omging dan vroeger.

In Bajea had echter niemand tijd de handelingen van anderen aan een ernstig onderzoek te onderwerpen en Nero, de eenige, wien de zaak ter harte moest gaan, wilde niets liever dan voortdurend in een staat van verdoo-ving verkeerden.

Zoo vermoedde dus niemand, dat Anicetus zich voor eene som van drie millioen sester-tiën had bereid verklaard het vonnis aan Agrippina te voltrekken.

In het begin van de derde week verzocht Tigellinus den Keizer, hem eenige oogenblik-ken van zijn kostbaren tijd af te staan.

— Wat is er? vroeg de Imperator, die reeds den geheelen dag gebukt had gegaan onder een angstig voor gevoel.

— Volg mij, zoo gij wilt! antwoordde de Agrigentijn. Wij kunnen dan op ons gemak praten.

Hij bracht den Keizer in de fraaie, bruin geschilderde kamer, die met de lange zijde aan het park grensde. Een klein venster zonder glas bood het uitzicht over eene ware zee van bloeiende rozen.

Rechts van het venster stond eene kostbare schrijftafel met pooten van metaal, terwijl het blad uit een cederboom was gezaagd.

Hier schreef Tigellinus, die bijna het ambt van mederegent bekleedde, de keizerlijke brieven aan Seneca en Burrus. Hier had hij in het voorjaar het bevel geschreven, dat Otho naar Lusitanië verplaatste; hier had hij dien-zelfden Otho gemeld, dat de medeplichtigen van Lucius en Didius Menenius nog altijd niet gevonden waren; dat men echter het vermoeden koesterde, dat eenige aan Otho onderge-schikte centurio's, voor de zaak van den op-

stand waren gewonnen en Otho dus voor-zichtig, maar met kracht deze aangelegenheid moest onderzoeken.

Op dit oogenblik was het fraai geaderde ce-derblad, dat anders met gewichtige en sierlij-ke manuscripten was overdekt, geheel ledig.

Slechts twee lange strooken papyrus, de eene schoon, de andere beschreven, lagen voor de uit gedreven goud vervaardigde schaal met eene zwartachtige vloeistof, die tot inkt diende.

— Gebieder, begon Tigellinus op plechti-gen toon, ik heb aan mij zelve en vóór alles aan de bezorgde Poppea, beloofd de treurige aangelegenheid, die gedurende de laatste da-gen van ons verblijf te Rome onze geheele ziel heeft vervuld — ik bedoel de misdaad van de Keizerin-moeder — zoo mogelijk buiten u om in orde te brengen. Evenwel, het schijnt on-mogelijk er u geheel buiten te houden. Ik ver-zoek u daarom dezen brief over te schrijven en nog heden aan de Keizerin te doen toeko-men. De brief bevat alles wat ik, na rijp be-raad, heb noodig geoordeeld. Gij zult dan ge-durende eenige uren eene rol hebben te ver-vullen, die bij de groote talenten als tooneel-speler, door Apollo u toebedeeld, wel is waar pijnlijk, maar niet onuitvoerbaar mag worden geacht. Gij zult u eenvoudig hebben te gedra-gen zooals vroeger: als de beleefde, onderda-nige zoon, die niet vermoedt, wat de onna-tuurlijke moeder hem heeft toegedacht.

Met bevende hand nam de Cesar de papy-russtrook van de schrijftafel.

De brief luidde:

Claudius Nero Cesar wenscht zijne geliefde moeder Agrippina geluk en gezondheid!

Tot mijn diep leedwezen merk ik op, veel-geliefde moeder, dat het plaats gehad hebben-de tooneel met Sophonus Tigellinus oorzaak zal zijn, dat gij geheel van mij vervreemdt.

Ik wil hier niet in beschouwingen treden in hoever de beschuldigingen van dien man, die, volgens zijne eigene verklaring, in een hoogst zenuwachtigen toestand verkeerde, waar of onwaar zijn. Ik weet alleen, dat alle sterve-lingen hunne gebreken hebben, zoodat het de grootste dwaasheid zou zijn u tot een verwijt

te maken, wat aan allen gemeen is. Mij, uw zoon, past het zeker het minst, u te veroordeelen, want wat u ook ten kwade moge worden geduid, gij hebt alles gedaan, gij hebt alleen gedwaald ter wille van mij.

De moederliefde is echter dan zelfs nog eerwaardig, wanneer zij op dwaalwegen leidt.

Laat ik kort zijn! Ik voel, dat ik u nog liefheb zooals vroeger en al mijne levensvreugde verbitterd wordt, zoolang tusschen ons vijandschap of onmin bestaat. Ik smeek u daarom, tracht het verleden te vergeten en reik mij weder de hand, die mij zoo menigmaal — en waarlijk nooit tot mijne schade, — geleid en den weg gewezen heeft.

Wilt gij dat, dan zal de geheele wereld weten, dat wij ons openlijk hebben verzoend. Ik noodig u uit den dag van morgen bij uw zoon door te brengen. Tigellinus, dien ik wegens zijne vermetelheid denk te straffen, heeft sedert gisteren Bajea verlaten. Ik heb den overigens zoo voortreffelijken man, die mij met de grootste liefde en aanhankelijkheid dient, naar Rome gezonden, ten einde den waardigen Seneca zijn zwaren arbeid eenigszins te verlichten.

Antwoord mij door den slaaf, die u dezen brief brengt. Ik hoop, dat gij mijne bede niet zult weigeren. Tot weerziens, veelgeliefde moeder! Vaarwel!

Nero keek Tigellinus vragend aan. Deze verzocht echter dringend niet te talmen.

Met een zwaren zucht ging de Cesar voor de schrijftafel zitten.

Nadat hij het geschrift had gemaakt, begaf hij zich haastig naar het frigidarium. Zijn voorhoofd gloeide; het frissche bad zou hem goed doen.

Intusschen zond Tigellinus, die zeker was van de overwinning, den brief met een bereiden bode naar Bauli.

Reeds op het uur der coena kwam het antwoord:

De Keizerin schreef:

Agrippina aan haar geliefden zoon, Claudius Nero.

Ik heb uw brief ontvangen en las daaruit het verblijdende bericht, dat de lang ver-

wachte verandering in uw gemoed eindelijk heeft plaats gegrepen.

Dat gij Tigellinus naar Rome hebt gezonden, schijnt mij even verstandig als kiesch toe. Deze man — laat ik u omtrent hem dadelijk elken twijfel ontnemen — is uw vriend niet. Hij vleit u eenvoudig uit eigenbelang. Hij wil u beheerschen, om later partij van u te kunnen trekken. Ik daarentegen, ik, uwe moeder, handelde slechts met de bedoeling, u gelukkig en machtig te maken en uwe heerschappij op vaste grondslagen te doen rusten. Zich naar zijne moeder te voegen — hoeveel honderden malen heb ik u dat betoogd — kan zelfs helden en half goden niet tot schande strekken. De alles vernietigende Coriolanus trok met het leger van Rome af, wijl zijne moeder zijn geweten had wakker geschud.

Maar genoeg! Ik kom, en wel — waarom zou ik het verzwijgen? — met groote blijdschap.

Zorg, dat wij ten minste in den aanvang alleen zijn. Wij moeten elkander weer goed begrijpen.

Als het weder het slechts eenigszins toelaat, kom ik per schip. Ik denk een uur na zonsopgang bij u te zijn. Alleen Acerronia en eenige slavinnen zullen mij vergezellen.

Vaarwel!

Tigellinus, die het briefje van Agrippina geopend had, knikte goedkeurend, en begaf zich onmiddellijk naar Poppea, waar de vlootvoogd Anicetus reeds op hem wachtte.

Toen hij met de blauwachtige papyrusstrook in de hand, den drempel van Poppea's cubiculum overschreed, rezen beiden van hunne zitplaatsen op en staarden hem aan, alsof hij eene geestverschijning was.

Ook de Phenische, Hafdra, die in het afschuwelijke geheim deelde, beefde van zenuwachtigheid, en keek den Agrigentijn met hare pikzwarte oogen doordringend aan.

— Hier! fluisterde Tigellinus lachend. De ontroering van zijne bondgenooten vermaakte hem.

Nadat Poppea en Anicetus kennis hadden genomen van den inhoud van Agrippina's schrijven, werd besloten den Keizer daarvan

onkundig te laten, want de verstandige en geloofwaardige toon, dien zij aansloeg, zou gevaarlijk kunnen worden.

— Als zij maar eerst hier is, zei Poppea, sta ik u borg, dat zelfs de teederste liefkozingen geen vat op hem zullen hebben. Maar indien hij leest hetgeen zij daar zoo sluw heeft neergeschreven, moest hij eens tot andere gedachten worden gebracht.

— Goed gesproken, knikte de Agrigentijn. Het welslagen van ons plan hangt van eene kleinigheid af, zoodat zelfs het geringste gevaarlijk zou kunnen worden. Agrippina is onophoudelijk aan het werk. Laat men haar den tijd, dan gelukt het de oude slang wellicht nog zich uit den reeds gespannen strik te bevrijden.

— Dat verhoede mijne geluksster! riep Poppea uit. De gedachte alleen reeds jaagt mij doodsangst aan.

— Wat mij betreft, sprak de Agrigentijn, ik vrees haar minder dan ik haar haat. Ook staat mijne ijdelheid op het spel. Ik kan en mag het onderspit niet delven!

— Neen, dat moogt gij niet, doorluchtige heer! mompelde Hafdra, in de handen wrijvende. Zij meent eene godin te zijn; toon haar, dat zij eene gewone sterveling is! Dood haar, en met wellust zal ik het stof kussen dat uwe voeten hebben betreden!

— Versta ik het goed? vroeg Anicetus. Zijt gij niet alleen het trouwe, gehoorzame werktuig van uwe gebiedster, maar koestert gij zelve ook vijandschap?

— Ja, heer.

— Maar om welke reden?

— Hebt gij Pharax dan niet gekend, den tribuun? Toen hij nog een eenvoudige Pretoriaan was, beminde hij mij. Spot maar, Tigellinus! Ook de leelijke Hafdra, die u allen mishaaft, is werkelijk bemind geworden. Agrippina heeft hem van mij afgetroggeld... O, kon ik haar met deze handen worgen!

Zij balde de vuist in de richting van Bauli. Haar gelaat was verwrongen, de vast opeengeklemd tanden schitterden achter de halfgeopende lippen, wit en scherp, als die van een jakhals.

Deze onbedwongen uitbarsting van woesten haat maakte op Poppea een overweldigenden indruk.

— Bedaar toch! sprak zij. Agrippina zal sterven, ook zonder uwe hulp. Schaam u toch! Schreit gij?

— O, neen! Ik schrei niet meer! Dat heb ik al lang verleerd. De woede heeft mijne oogen vochtig gemaakt. O, die verterende zucht naar wraak!

Intusschen had Nero, nadat hij het bad had verlaten, eenzaam in de koele exedra op eenige kussens gelegen, de marmeren standbeelden in de bruinroode nissen bekeken en daarna eenige papieren doorbladerd, die hem door een bode van den Palatijnschen heuvel waren gebracht.

— Hij had de dagelijksche berichten van Seneca en Burrus vluchtig doorgelopen, ofschoon die van laatstgenoemde vooral, dingen bevatten, die niet van belang ontbloot waren. Burrus meldde de gevangenneming van twee tribunen, die gezworen hadden den Keizer en Poppea te dooden. Naar de aanleiding ondervraagd, hadden zij geantwoord: « Onze zwaarden zullen de arme Octavia wreken! »

Gedurende eene minuut had de Keizer over dit voorval nagedacht. Zijne overpeinzing gold dit ééne punt: ter wille van Octavia ontwaakt de moordlust; Octavia is dus gevaarlijk voor mijne veiligheid!

Even snel als deze gedachte in hem was opgekomen, had hij haar echter met de daaruit gevolgde verbittering, van zich afgeschud.

Veel meer dan alle berichten van Burrus, over de meest onverwachte gebeurtenissen, wekte een brief van Paulo, dien hij als hoofdbestuurder van den hofburcht had achtergelaten, zijne belangstelling op.

Paulo zond hem namelijk het plan en de begroting voor een nieuw, weelderig landhuis, dat op de heuvelkam tusschen Bajea en Cuma gebouwd zou worden, een schitterende getuigenis van de verspilwoede van den Imperator, wiens zucht naar weelde hem langzamerhand op een Perzisch vorst deed gelijken.

Dat was binnen een tijdbestek van eenige maanden reeds het vijfde monumentale gebouw, dat Nero voor zijn persoon had laten ontwerpen.

Twee dier prachtige huizen naderden reeds hunne voltooiing, want de arbeiders en slaven, die onder het toezicht van architecten, schilders en beeldhouwers dag en nacht aan het werk waren, vormden een geheel leger.

— Verrukkelijk! mompelde Nero, terwijl hij zich nogmaals verdiepte in alle bijzonderheden. Bij Zeus! Paulo begrijpt wat een wereldbeheerscher toekomt! Zeker, de onkosten zijn in verhouding tot de uitvoering! Negenhonderd millioen! Ik twijfel of Semiramis wel zoo vorstelijk heeft gewoond! Negenhonderd millioen! Geld genoeg, om geheel Alexandrië, door alle tijden heen, van lasten en schattingen te bevrijden!

Hij bleef met het hoofd in de hand zitten.

— Voor wien zaait gij toch, zwoegende landman in de Delta van den Nijl? Voor wien jaagt gij, met gevaar voor uw eigen ellendig bestaan, den leeuw, gespierde Mauritanier? Voor wien fokt gij uwe kudden, gij, vuile oeverbewoners van den blauwen Donau? En gij, Zuid-Hispaniërs en Cappadoeciërs, uwe vurige rossen? Voor mij, den Cesar, dien gij nog moet danken, dat hij u zoo veel overlaat, dat gij niet van honger omkomt en verder zaaien, verder jagen en fokken kunt! Een heerlijk, Olympisch, zalig gevoel! Wanneer deze gedachten mij bezighouden, dan zinkt de aarde spoorloos voor mij in het niet; dan voel ik, dat de Cesar hooger staat dan het Noodlot! Men ontroofde mij, wat ik lief had: het was een vluchtige dauwdruppel! Maar wat ik beheersch, wat ik kan vernietigen, dat is eene onuitputelijke zee, een oceaan van nietige, ellendige wezens!

Hij staarde in zinsverrukking naar de zoldering, alsof hij door het prachtig geschilderde houtwerk heen, de oneindigheid, den door de goden verlaten hemel, zag, waarin slechts plaats was voor één wezen: voor hem zelven!

In deze stemming vond hem zijn adjudant Tigellinus.

— Gebieder, sprak deze op een toon, alsof

hij een dienstrapport overbracht, morgen vroeg zal Agrippina hier komen.

— Ik wist het, antwoordde de Keizer verstrooid.

— Waar Claudius Nero beveelt, gehoorzaamt slechts de stoutmoedigste onder de stoutmoedigsten!

— Noemt gij de vleiende taal, die gij mij hebt laten gebruiken, werkelijk een bevel?

Nero streek zich met de hand over het voorhoofd.

— Ja, nu herinner ik het mij! sprak hij, alsof hij plotseling uit verre onbekende gewesten op de aarde terugkeerde. Ja, ik smeekte, ik, die toch met een wenk het eeuwige Rome kan vernietigen! Maar gij draagt zelf de schuld. Ik heb geschreven hetgeen gij mij hebt voorgezegd.

— Na rijp overleg, Cesar! Mijn bode deelde mij mede, dat Agrippina overgelukkig en zóó zenuwachtig was geweest, dat zij geen tijd kon vinden om schriftelijk te antwoorden. Zij laat u honderd teedere groeten overbrengen, want zij meent, dat gij tot uwe vroegere onderworpenheid zijt teruggekeerd.

— Onderworpenheid? riep Nero, verachtelijk lachend. Zij moest toch weten...! Onderworpenheid! Ik, ik, de Cesar?

Hij sprong op en liep eenige malen nadenkend de exedra op en neer.

— Vergiffenis! sprak hij eindelijk. Uwe hand, Tigellinus! Gij zijt een van de weinige stervelingen, die ik gaarne en van ganscher harte dankbaar ben. Ik was niet met mijne gedachten bij de zaak. De berichten van Paulo, ik bedoel: van Burrus... hier, lees zelf! Zij komt dus? En wat moet ik nu verder doen, want ik heb u toch beloofd...

— Wij spreken daarover nader, viel de adjudant hem in de rede. Gij schijnt bijzonder zenuwachtig. Hetgeen Burrus daar meldt, vernam ik reeds van Poppea. Zij weet alles, die parel onder de vrouwen! De twee oproerige tribunen, die Burrus ontwapend heeft, waren door Agrippina omgekocht.

— Wie zegt dat?

— Poppea. Zij zal het u eerstdaags bewijzen. Zwijg er voorloopig over. Zij zou te ze-

nuwachtig worden en wij moeten toch frisch en veerkrachtig zijn, indien wij willen slagen.

— Gij hebt gelijk, Tigellinus. Zij moet ontzien worden.

— Nog één dag en Nero zal eindelijk bevrijd zijn van de giftige adder, die zijn dierbaar leven onophoudelijk bedreigt! sprak Ti-

gellinus verrukt. Ga, mijn Claudius! Gebruik het middagmaal met uwe Poppea! Blijf heden met haar alleen! Dan keert de kalmte in uw gemoed terug; dan wordt uw hart gestaald voor den laatsten beslissenden slag! Wees gelukkig, Cesar! Tigellinus zal voor u arbeiden!

HOOFDSTUK XX

DE EERSTE AANSLAG

Zooals overeengekomen was, verliet Agrippina den volgenden morgen Bauli.

Nero, door een schitterenden hofstoet omringd, begroette haar plechtig aan de landingsplaats, hielp haar beleefd bij het verlaten van de bark en kustte hare handen. Ook Acerro-
nia werd op minzamen toon welkom geheeten.

Agrippina beklom nu met den Cesar de trappen die naar den breeden, met mirten omzoomden weg leidden, waar de draagkoetsen gereed stonden. Zelfs de weinige schreden naar het vestibulum zouden der vorstin bespaard blijven: zoo streng kwam Anicetus de eischen der etiquette na.

Een der vrijgelatenen van den Keizer had intusschen de opdracht gekregen, de bark in eene der vele bochten vast te meren en voor de verpleging van de vermoeide roeiers en de slavinnen van Agrippina zorg te dragen.

Poppea Sabina wachtte reeds, met ootmoedig gebogen hoofd en de handen op Ooster-
sche wijze over de borst gekruist, aan den ingang van het atrium.

Agrippina had er zich al sedert lang aan moeten gewennen de schoone Poppea als iemand van gelijke geboorte naast zich te zien.

Thans vooral echter moest Agrippina wel tot het inzicht komen, dat, wilde zij hier nog overwinnen, zij den haat dien deze vrouw haar inboezemde, niet mocht laten blijken.

Agrippina verstond meesterlijk de kunst dit besluit ten uitvoer te brengen. De deemoedige houding der jonge vrouw werd glansrijk be-
loond.

Agrippina omhelsde haar, noemde haar « dierbare vriendin », en verklaarde, dat de lieve Poppea er nog nooit zóó bekoorlijk, zóó verrukkelijk had uitgezien als op dezen morgen.

Onmiddellijk na de aankomst werd er onder het linnen dak van het kleine triclinium een smakelijk ontbijt gereed gezet. Slechts vijf personen namen aan dit prandium deel: Nero, Agrippina, Poppea, Acerro-
nia en de bevelhebber van de vloot, Anicetus.

De Agrigentijn bleef den geheelen dag onzichtbaar. Iedereen geloofde, dat hij op reis was gegaan. Zelfs werd gedurende den geheelen maaltijd zijn naam niet uitgesproken.

Anicetus en Poppea wisten het gesprek voortreffelijk gaande te houden. Vooral Anicetus was, tegen zijne gewoonte, bijzonder spraakzaam.

Elke mogelijkheid van eene verklaring tusschen Agrippina en Nero moest onmiddellijk worden afgesneden. Door Poppea en Acerro-
nia met luide bijvalsbetuigingen begroet, vertelde hij de eene zeemansgeschiedenis na de andere; nu eens hield hij zijne toehoorders in spanning door te verhalen van de gevaren, welke aan het leven op zee verbonden waren, dan weder gaf hij eene grap of eene historie ten beste, of wekte hij de nieuwsgierigheid op door allerlei raadsels. Zelfs de keizerin-moeder scheen soms geheel betooverd te zijn door zijne levendigheid en vrolijkheid.

Een toeschouwer zou gemeend hebben, dat aan deze weelderige, van goud en zilver schitterende tafel, niets dan zuiver levensgenot,

kalme gemoedsrust, onverstoorbare vroolijheid heerschten.

Agrippina voerde echter in haar binnenste strijd met een zeldzaam, onbehagelijk gevoel. Dat zij nog achterdochtig was, merkte Poppea zeer goed op aan de trouw doorgevoerde voorzichtigheid, waarmede zij eerst dan van een schotel iets gebruikte, wanneer Nero of zij zelve was voorgegaan.

Eenmaal, toen Agrippina juist het hoofd omwendde, maakte Poppea den Imperator, met eene slechts voor hem begrijpelijke handbeweging, op dit feit opmerkzaam.

Nero fronste de wenkbrauwen. Agrippina's angst scheen hem het duidelijkste bewijs van hare schuld. Met den wijsvinger schreef hij spelenderwijze eene groote « B » op de tafel. Poppea's oogen schitterden van voldoening. Zij wist dat die « B » Britannicus moest teekenen.

Het prandium was uitstekend.

Reusachtige oesters en zachte, van de graat ontdane forellen; het voortreffelijkste wat ooit een Romeinsche kok had bereid: twee pasteien, de eene uit leeuwerikkenhersen, de andere uit gestoofd reevleesch bestaande, met twintig verschillende kruiden toeberaid, vruchten uit de beroemde Campanische kassen: — kortom, het uitgezochtste op allerlei gebied werd door de sierlijk uitgedoste bedienden aangebracht, terwijl de in sneeuw afgekoelde, parelende wijn reeds door zijn heerlijken geur de zinnen bedwelmde.

De eenige echter, die van al deze heerlijkheden waarlijk genoot, was de Cordubaan-sche. Zij was niet te verzadigen en meer dan eene hartversterkende schaal liet zij naar binnen glijden, met den vurigen wensch dat de vervelende dagen op Bauli nu werkelijk een einde mochten nemen.

Hoe geheel anders genoot men hier in het luchtige velarium van het vergankelijke leven.

Dank zij het noodlot, was zij van haar hui-veringwekkenden echtgenoot bevrijd; nu ontbrak nog maar het onbezorgde leven vol afwisseling van voorheen en... een plaatsvervanger voor den doode! Anicetus, bij voorbeeld. Terwijl hij daar zoo gezellig zat te

praten, begreep zij volstrekt niet waarom zij vroeger zoo weinig acht op hem had geslagen.

Wat bleef er nu over van haar belachelijk visioen in het park van Scevinus! Zijne thans zoo levendige oogen hadden zich toen plotse-ling gesloten... Hij scheen dood te zijn...! Dat wil zeggen, zij begreep terstond, dat het slechts zinsbegoocheling was, maar toch: zij zag het! Groenachtig water stroomde over zijn gelaat. De mond was vertrokken, bleek, afschrikwekkend. En achter hem het beeld van Pomona, dat op eenmaal de gelaatstrekken van de Keizerin-moeder had aangenomen... Dwaasheid!

Gelukkig had de wijze Egyptische Epicharis terstond eene gunstige uitlegging aan haar droom gegeven.

Zij had voorspeld, dat de vlootvoogd haar eenmaal eene veilige haven zou binnenleiden... Ja, ja, zoo was het...! Het was natuurlijk slechts beeldspraak geweest: die haven kon evengoed eene gelukkige echtelijke woning zijn...

Het was werkelijk dom van haar, dat zij niet vroeger op dat slimme denkbeeld was gekomen! Zij zou zich dan die ongelukkige geschiedenis met Pharax bespaard hebben, die, niettegenstaande hare nageltjes en tandjes maar niet tam had willen worden. Zoo dwaalden hare gedachten van den een naar den ander en begon zij de toekomst hoe langer hoe rooskleuriger in te zien.

Gedurende de middaghitte hielden alle bewoners en bezoekers van de villa eene korte rust en twee uren vóór het begin van den hoofdmaaltijd, vond men elkander in de exedra het koelste vertrek in de prachtige woning weder terug en droeg de zangeres Chloris eenige liederen voor.

— Verrukkelijke Chloris, sprak de Keizer, toen zij voor de tweede maal de kithara liet zinken, nu nog één lied, dat wij in langen tijd niet hebben gehoord. Zing ons nu nog eens het zachte, welluidende: « *Glykeia mater* » voor!

— Glykeia mater... — « O, lieve moe-

der... » — was de eerste regel van een geliefkoosd Dorisch volkslied.

Alle aanwezigen, boven allen uit Poppea en Anicetus, juichten den Cesar luide toe, en Agrippina liet zich werkelijk misleiden door deze fijngevoelde opmerkzaamheid.

Zij was thans overtuigd, dat de jonge Keizer haar weder geheel toebehoorde. Dat Nero's stem, terwijl hij de uitnoodiging aan Chloris deed, een weinig gebeeft had, legde zij geheel ten haren gunste uit.

Hoe haar trots ook geleden, hoe hare zucht om te heerschen zich ook verzet had tegen den halsstarrigen knaap, die haar zóó driest, zóó onverwacht over het hoofd was gegroeid; hij was en bleef toch haar teeder geliefde zoon!

En toen nu de zangeres het lied aanhief met al den gloed van hare hartstochtelijke ziel, toen klonken die woorden « Glykeia mater », zóó verrukkelijk, zóó betooverend, dat Agrippina, de meesteres in zelfbeheersching, voor een oogenblik vergat, wat zij aan hare hooge waardigheid verschuldigd was.

Hare oogen werden vochtig; twee heldere tranen schenén gereed over hare wangen te rollen... wellicht als zoenoffer voor zoo menige bloedige daad, die door geen gebed meer kon worden goed gemaakt.

« Glykeia mater » zong de Rhodische... en intusschen naderde het oogenblik meer en meer, waarop de aldus gevierde in het verderf zou worden gestort.

Te vier uur in den namiddag, nadat alle huisgenooten en een aantal gasten bijeen waren, werd de coene geopend.

Der Phenicische, Hafdra, was, op haar dringend verzoek, de eer te beurt gevallen, de gebruikelijke kransen uit te deelen. In golvend rood gekleed, ernstig, langzaam, als gold het eene gewijde, heilige handeling, naderde zij de feestelijk versierde tafel.

Boven op hare platte mand lag een krans van witte rozen, die zich door zijne schoonheid en reinheid van alle overigen onderscheidde.

Met schitterende oogen naderde zij de eereplaats, waar de trotsch lachende Agrippina, tusschen den Keizer en den bevelhebber van

de vloot, op zwellende kussens lag uitgestrekt. De vertrouwde van Poppea hief den geurigen, als een diadeem gevlochten krans, zegevierend omhoog.

— Rozen uit Cumae! sprak zij bevend. De schoonste uit geheel Italië. Claudius Nero, onze heer en gebieder, bestemde ze voor u! Voor u alleen, deze onderscheiding! Rozen, als van den bruidstooi van Proserpina, de godin des doods, zoo rein en zoo koninklijk!

Anicetus ontstelde bij deze onverstandige verklaring en wierp haar een woedenden blik toe.

Hafdra lachte, als verachtte zij den schandelijken handelaar, die, ter wille van het geld, verraad pleegde en een moord zou begaan, terwijl zij millioenen en nogmaals millioenen zou hebben willen geven, indien zij zich had mogen wreken.

Met een gelaat, dat bijna trotsch was te noemen, schreed zij verder.

Agrippina had op de toespraak van hare geheime vijandin weinig acht geslagen.

Kalm zette zij den doodskrans op het hoofd en liet zelfs toe, dat Anicetus met eene eerbiedige en hoffelijke buiging, de haarnaald, een prachtigen saffier, terecht plaatste.

Gedurende eenigen tijd reeds had haar blik peinzend op de vroolijke Poppea Sabina gerust. Hoe gemakkelijk viel het deze van schoonheid stralende vrouw, den Cesar te believen!

Bij Zeus, tegenover iedere andere zou Agrippina het in bekoorlijkheid hebben durven opnemen, zelfs tegenover Poppea! Hier echter wilde het noodlot, dat zij de moeder was.

Lachend deelde zij hare overpeinzing aan Anicetus mede.

— Gij zult mij moeten toestemmen, ging zij na eene pauze voort, de strijd is te ongelijk. Het voortreffelijkste wapen is mij ontzegd. Ik kan mij daarmee troosten.

Anicetus was geheel vervuld met de gedachte aan zijne plannen en verstond haar verkeerd. Hij ontstelde hevig.

Toch bracht hij, inwendig lachend, den beker aan de lippen en dronk op de voorspoedi-

ge reis, die hij de als eene bruid getooide Keizerin-moeder had bereid.

De nacht was reeds ingetreden, toen Agrippina van hare rustbank opstond, om naar Bauli terug te keeren.

De maan stond boven de Leugarische bergen en goot haar kalm schijnsel uit over de schitterende golf, de tallooze tempels, theaters en villa's, die langs den oever waren gebouwd. Nero bracht zijne moeder tot aan de aanlegplaats en de meeste gasten volgden.

Tot aller verbazing was de bark niet ter plaatse. Uit de bocht, waar zij gemeerd had gelegen, klonken verschillende stemmen door elkander.

— Wat moet dat beteekenen? vroeg Anicetus.

— De bark is lek, antwoordde een der roeiers.

Agrippina fronste de wenkbrauwen.

— Onbegrijpelijk! Wie kan daaraan schuld hebben? Gij, Androcles?

— Gebiedster, mijn leven...

— Zwijg! viel Nero hem in de rede. Morgen zal worden uitgemaakt, wie de schuldige is. Cassius, breng die mannen in de gevangenis! Lieve moeder, laat door zulk eene kleinigheid uwe goede luim niet bederven. Honderd schreden van hier ligt de prachtige bark die de naar weelde hakende Anicetus mij, eenige dagen geleden, ten geschenke heeft gegeven. Vooruit, Euristhenes! Alle roeiers naar boord! Zie zoo, moeder. Rust een weinig uit op deze steenen bank! Binnen eenige minuten vaart gij uwe bestemming tegemoet.

De woorden bleven hem bijna in de keel steken; de tong kleefde hem aan het gehemelte, maar hij kon niet meer terug. Het moest zoo zijn, ter wille van de rechtvaardigheid, van zijn eigen geluk, van de veiligheid van Rome, want hij zelf was immers Rome...?

Een regelmatig geklots kondigde de nadering aan van het weelderig ingerichte jacht. Anicetus had het vaartuig met de stoutmoedigste onder zijne zeesoldaten bemand, die thans met de onschuldigste gezichten op de banken zaten en op het teeken van den kom-

mandant, de riemen in het water hield, ten einde het jacht in zijne vaart te stuiten.

Eene plank met tapijstof bekleed werd naar den wal geschoven, Agrippina omhelsde den Cesar en de marmerbleeke Poppea, reikte Anicetus de hand, knikte de overigen beleefd toe en ging door Acerronia en eenige slavinnen vergezeld, aan boord.

In het midden van het schip bevond zich een Perzische troonhemel, waaronder een aantal zachte rustbedden waren nedergezet. Agrippina ging liggen, haar gezelschap schaarde zich om haar heen, allen jonge meisjes in rooskleurige tunica's: Galathea in den kring der Nereïden.

Van de landzijde klonk een laatste « Vaarwel »; daarna strekte de kapitein van het jacht de rechterhand uit. Twee fluitspelers hieven eene streelende melodie aan: « O, goddelijke Bajea! » en op dezelfde maat begonnen de soldaten te roeien.

Het schip maakte eene zwenking naar de linkerzijde en zwijgend zette men koers naar Bauli.

Het was een verrukkelijke nacht. De zacht gekuifde golfjes schitterden in het licht der volle maan. De nog even zichtbare kaap Mizenum, de met villa's bezaaide heuvels, de hooge pijnbosschen, alles scheen zich te baden in zilver en sneeuw.

Zilver en sneeuw blonk aan de bladen der riemen, droop langs de stangen van den baldakijn op het dek en bracht verkoeling aan voor de afgematte ziel.

Agrippina ondersteunde het hoofd met de linkerhand, met de rechter hield zij het kind van een harer vriendinnen omklemd.

Het wichtje sliep. De zachtblauwe hemel, de met geuren vervulde lucht, het welluidende fluitspel, alles te samen werkte onuitsprekelijk bedarend.

Een vriendelijk lachje speelde om haar mond. Na langen tijd voelde zij zich weder gelukkig.

Welk een onvergetelijke dag! Alles, alles keerde zich ten goede! Haar zoon had opnieuw de grenzen gevonden, waar haar moederlijk gezag aanving.

Hij had beloofd deze grenzen te zullen eerbiedigen, onbepaald vertrouwen in haar te stellen, naar haar raad te luisteren, zoo lang zij leefde!

Dat was de terugkeer tot het verleden, tot de Keizerlijke macht, tot de opperheerschappij over het wereldlijk.

O, die heerschappij was zoo verleidelijk, zoo heerlijk, zoo rijk aan gevolgen.

Wat zou de in haar gezag gestelde Keizerinmoeder, niet juist thans beslissend kunnen werken, omverstootten en vernietigen! Weg het lage gepeupel, dat Rome tot ééne groote taveerne verlaagde.

Weg met dien goochelaar uit Agrigentum en zijn verwijfden, krachteloozen aanhang! Er moest orde heerschen in het rijk van Augustus, orde tot elken prijs! De Parthen zouden zich bukken, zooals de honden bij het woedende gebrul van den leeuw! De Germanen daar ginds aan de Logana, zou zij ééns voor altijd in het stof doen buigen en zoo met één slag een zegevierend einde maken aan den eeuwigen strijd tusschen Romein en Germaan.

Die angstverwekkende, blondgelokte reuzin Germania, die Varus verslagen en aan Augustus tranen van spijt ontklokt had, zou beven en op de knieën zinken voor Agrippina, voor Rome's Keizerin!

Slaapdronken zonk haar hoofd in de kussens. Ontelbare bekoorlijke geniën, zegelpalmen zwaaiend boven het hoofd des Imperators, doemden voor haar geestes-oog op, één dichte, eindelooze, fantastische wolk! Zij sloot de oogen. Een uitdrukking van innige zaligheid kwam op haar gelaat, als te voorschijn geroepen door het spiegelbeeld van een heerlijk visioen...

Daar, plotseling, een vreeselijk gekraak, gedruisch, gestommel, een door merg en been dringende angstkreet...

Het vaartuig van Anicetus had zich als van zelf in drie deelen gesplitst, waarvan het middenste met den baldakijn, loodzwaar in de diepte zonk.

Eer Agrippina nog volkomen ontwaakt

was, hoorde zij reeds aan alle zijden het borrelen van het donkere water.

De zoutachtige vloeistof drong haar in neus en ooren; zij verloor bijna het bewustzijn.

Eindelijk kwam zij weer boven. Zij hoorde de jammerkreten der gillende Acerronia.

Het hart der Keizerin kromp ineen van onuitsprekelijke smart. Het was niet de doodangst, die hare keel zoo meedoogenloos toekneep, maar de vreeselijke waarheid, die zij thans geheel doorzag.

Zonder een enkel geluid te geven, greep zij een van de Korintische houten pilaren, die van den baldakijn los gerukt was en in het water ronddraaide.

— Wee mij! zuchtte Acerronia, gedachtig aan de gesloten oogen van Anicetus in haar droom. Met de kracht der wanhoop zwom zij naar het grootste der beide vlot gebleven gedeelten van het schip.

— Redt mij! gilde zij. Reeds had zij een der roeispanten omklemd, Redt mij!

Niemand bekommerde zich echter om hare angstkreten.

— Ik ben de moeder van den Imperator! voegde zij er bij.

Nauwelijks waren deze noodlottige woorden over hare lippen, of een hagel van riemslagen kwam op haar druipnat hoofd neder.

Met verpletterden schedel zonk de eens zoo levenslustige Acerronia in de diepte. Op hetzelfde oogenblik verstomden ook de jammerkreten der slavinnen.

Agrippina echter, door den drijvenden pilaar voor de blikken der sluipmoordenaars verborgen, dreef langzaam naar het midden van de golf.

— Christina, mompelde zij, Christina, komt gij u wreken?

De doodsangst, door het jonge meisje eens uitgestaan, dat, naar hare meening, jammerlijk verdronken was, trad haar met vreeselijke duidelijkheid voor den geest.

Zij had het huiveringwekkende gevoel, alsof eene onzichtbare hand haar naar de diepte trok. Voor de eerste maal in haar leven voelde zij berouw over eene misdaad, want deze

vrijgelatene had haar van het eerste oogenblik af eene ongewone sympathie ingeboezemd.

Agrippina had tegen haar eigen gevoel gehandeld, toen zij in haar vervolgingswaan zijn het vreeselijk vonnis had gevelde....

Ach, en hij, de gevloekte, de tweede Orestes! Dagteekende de wrok tegen zijne eens zoo teeder geliefde moeder, niet van het oogenblik, dat hij had moeten strijden om die ééne, die hij zijn geluk noemde?

Als zoovele bliksemstralen schoten deze gedachten haar door het brein.

Daarna werd het stikdonkere nacht in hare ziel. Zij aarzelde of zij geen einde zou maken aan hare vreeselijke marteling, of zij den pilaar niet zou loslaten en met eene laatste verwensching tegen den lagen moordenaar op de lippen wegzinken in den donkeren afgrond.

Eén ding echter deed haar volharden: de wensch om den misdadiger te straffen. Gelijk Christina's zwakke krachten eenmaal gestaald waren door hare vertrouwende liefde, zoo putte het doodelijke gewonde hart van Agrippina nieuwen moed uit hare wraakzucht.

Nadat de trawanten van Anicetus hun werk volbracht meenden te hebben, bestegen zij eene roeiboort, die tot nu toe aan het oog onttrokken was geweest, lieten de beide overgebleven gedeelten van het jacht zinken en keerden, verheugd over het welslagen van hunne daad, naar Bajea terug.

Reeds begon het te dagen, toen zij aan wal stapten. Anicetus was driest genoeg, om, niettegenstaande het kalme weder, de mare te verbreiden, dat Agrippina bij haar terugkeer naar Bauli, schipbreuk had geleden.

Geen mensch geloofde het, maar iedereen nam den schijn aan, alsof men er vast overtuigd was. Tigellinus had immers gezegd, dat er zulke gevaarlijke klippen in de golf waren...

Het jacht van Anicetus had wellicht grootten diepgang dan de gewone plezierjachten, en de koopvaardijsschepen, die van Puteoli kwamen, namen hun koers noordelijker. Tigellinus was van die zaken op de hoogte en aangezien hij op dit oogenblik de macht in

handen had, oefende men geen ontijdige critiek uit.

Nero, wien de Agrigentijn onmiddellijk na den terugkeer der zeesoldaten, kennis had gegeven van het gebeurde, scheen, hoe weinig ook verrast, toch diep getroffen te zijn.

— Gij hebt mij een slechten raad gegeven, zuchtte hij.

Ja, ja, ik weet wat gij zeggen wilt; ik geloof u: zij heeft mij naar het leven gestaan. Maar toch... toch had ik haar liever moeten verbannen...

— Verbannen! riep Tigellinus uit. Hoe weinig kent gij, gebieder, de eigenaardigheden van zulke misdadigers! Torenhoogetallen zijn niet voldoende, om haar onschadelijk te maken. Zij breken zelfs door de muren van den Mamertijnschen kerker en ontvluchten uit de diepste mijngroeven van Sardinië. Ik zal een dankoffer doen ontsteken, opdat die vreeselijke vrouw niet uit het doodenrijk terugkeere om nieuwe onheilen te stichten!

— Zij zal terugkeeren! sprak de Keizer huiverend. Ik zie haar reeds, hoe zij elken nacht aan mijn leger zal komen, als eene bleeke spookgestalte; hoe zij mij de borst zal toonen, die mij heeft gevoed, hoe zij mij hijgend zal verworgen...!

— Moed! hernam de adjudant. Moet ik het voor de honderste maal herhalen? Zij heeft loon naar werken ontvangen! Zij wilde niet alleen den zoon doodden, maar den Cesar. De zoon had haar vergiffenis kunnen schenken, de Cesar nimmer.

— Er vaart mij eene huivering door de leden, steunde hij sidderend. Ik kan niet in woorden uitdrukken wat ik gevoel, maar ik lijd onuitsprekelijk!

— Denk aan Brutus! Hoe dikwijls, dierbare Cesar, heb ik u dien naam reeds voorgehouden! De zonen van Brutus hadden alleen jegens den Staat misdaan; het leven van hun opvoeder was hun heilig gebleven. Toch aarzelde Brutus geene seconde om met heldhaftige kalmte het doodvonnis uit te spreken. Hij verloochende hetgeen tienduizendmaal sterker is dan alle kinderlijke liefde op de wereld:

de vaderliefde! Neen, Claudius Nero, hetgeen gij hebt doen geschieden, was prijzenswaardig en billijk. De geschiedenis zal u ter wille van deze daad evenmin een lauwerkrans onthouden als zij het den consul gedaan heeft! Ga slapen, Cesar! De dag is nog niet aangebroken. Gij hebt rust noodig!

— Ik kan niet slapen! Duizend gedachten doorkruisen mijn brein, oude, lang verbleekte herinneringen... vooral uit de eerste dagen van mijne jeugd! Wat was ik gelukkig toen ik nog speelde op hare knieën! En later! Hoe rein en vrij was mijn hart! Wanneer ik mij aan hare voeten nederzette, dan keek zij peinzend op mij neer; hare trekken waren zoo zacht, zoo lief; ik voelde dat ik bemind werd...

— Gebieder, ik bezweer u...

— Eens... ik herinner het mij nog duidelijk, ging Nero voort... het was in December, kort vóór de Saturnaliën... De zon neigde ter kimme. Wij zaten in den oecus, terwijl mijn vader met zijne vrienden nog om den disch lag. Zij nam mij op haar schoot. Gij zult mij eenmaal eer aan doen, sprak zij peinzend. Op de tafel, bij het raam, lag een lauriertak, dien ik geplukt had. Zij nam hem op en vlocht er een kroon van voor mij. Daarna lachte zij en

noemde mij haar lieveling, haar koning en haar afgod. Zij kustte mij...

Overweldigd door verterend berouw, wierp Nero zich op het rustbed en verborg het geslaat in de kussens.

Tigellinus begon zich hoe langer hoe minder op zijn gemak te gevoelen, angstig zelfs. Na eenigen tijd te hebben nagedacht, sprak hij op hartroerenden toon :

— Goed! Laat uwe tranen vloeien, goddelijke Cesar! Zij gelden uwe kindsheid, die immers aan de gelukkigste onder ons een eeuwig verloren, zalige droom toeschijnt. Overmand door de tooverkracht der herinnering, voelt gij thans niet, dat dit alles reeds lang begraven is; dat de liefhebbende moeder, die haar zoon op den schoot heeft gewiegd, is ondergegaan in een poel van ellendige heerschzucht en smadelijk eigenbelang, en niet, zooals gij u voorstelt, in de blauwe wateren van de golf van Eajea. Laat uwe tranen vloeien, Cesar, en breng, zoo gij wilt, een zoenoffer aan hare nagedachtenis. Maak uwe herinnering vrij van al het misdadige, dat haar aankleefde! Vergeet de tallooze offers, die zij gemaakt heeft! Schenk haar vergiffenis, en hef dan blijmoedig het hoofd op, om opnieuw te stralen, te heerschen en te genieten!!

HOOFDSTUK XXI

DE MOEDERMOORD

Uren lang hield Agrippina den pilaar omklemd, die haar van den eeuwigten nacht in de diepte scheidde. Zij dacht aan haar slachtoffer, aan Christina.

En zie, het was alsof de goden zich ter wille van die gedachte over haar wilden erbarmen. In denzelfden vreeselijken toestand wedervoer haar een gelijk lot als aan de vrijgelatene van Nicodemus.

Reeds was haar lichaam bijna verstijfd van het koude water; zij voelde nog slechts het kloppend hoofd en de beide armen, die met hare laatste krachten den pilaar bleven omspannen.

Daar verscheen in de richting van het Misenische voorgebergte eene bark, die, met bloemen beladen, op weg was van Cajeta naar Puteoli.

Met de kracht, die alleen de wanhoop kan schenken, riep Agrippina zeven-, achtmal over de door de maan beschenen watervlakte, totdat een wuivende doek en het geroep van: « Houd moed! » haar antwoord gaf. Vijf minuten later was zij in veiligheid.

Hunne eigene oogen niet vertrouwend, sprakeloos van verbazing bogen zich de schippers voor deze onverwachte verschijning: Agrippina, de Keizerin!

Allen kenden dat ernstige, sprekende ge-
laat, zoo niet uit eigen aanschouwing dan toch
van de tallooze borst- en standbeelden, die
overall, waar Romeinen woonden, de open-
bare pleinen, zelfs in de kleinste gemeenten,
versierden.

Niemand waagde het te spreken. De doode-
lijk afgematte vrouw, werd benedendeks ge-
bracht; men bezorgde haar doeken en droge
kleederen, waarbij het toeval wilde, dat de
dochter van den hovenier, een negentienjarig
meisje, mede aan boord was.

Nauwelijks was Agrippina een weinig be-
komen, of de onbeschrijfelijke woede, die
door den strijd met de golven op den achter-
grond was geschoven, maakte zich opnieuw
en met drievoudige heftigheid van haar mees-
ter.

Die ellendige moordenaar! Zijne lieve
woorden, de warme handdrukken, de teedere
omhelzingen, het vurig begeerde « Glykeia
mater », kortom, al het voorgevallene in de
villa te Bajea, was dus niets dan eene snoode,
lage, schurkachtige comédie!

En zij, Agrippina, die anders alles doorzag,
zij had zich laten misleiden! De schaamte
daarover drukte haar bijna nog meer ter neer
dan de vreeselijke ontgoocheling van het moe-
derhart.

Zij bedwong hare razende woede. De
wraak, de verpletterende wraak kon slechts
gelukken, wanneer het bloed kalm en regel-
matig door hare hersenen stroomde.

Het verstand moest aan het woord komen
en aan alle gewaarwordingen het zwijgen
worden opgelegd.

Na eenige oogenblikken had zij haar plan
reeds opgemaakt.

— Wakkere mannen, sprak zij tot de schip-
pers, die alleen om haar stonden, ik dank u!
Ja, ik ben het, Keizerin Agrippina! Wij voe-
ren in een plezierjacht over de golf, want de
maan scheen zoo heerlijk en zacht. Een plot-
seling opkomende wervelwind heeft onze boot
vernield. Ik verzoek u intusschen over het
voorgevallene te zwijgen, alsof gij er zelf
schuldig aan waart. Wilt gij dat?

— Gebiedster, uw wensch is voor ons een
bevel.

— Goed. Gij zult er geen spijt van hebben.
Breng mij thans echter zoo spoedig mogelijk
naar Bauli. Het verlies, dat de hovenier mocht
lijden, zal hem honderdvoudig worden ver-
goed.

De mannen gehoorzaamden terstond.

Het was intusschen helderlichte dag gewor-
den, toen zij te Bauli het touw uitwierpen.
Waardig en vol majesteit trad Agrippina aan
land.

— Wacht nog een oogenblik! sprak zij bij
het afscheid nemen.

Onmiddellijk daarop verscheen haar opper-
slaaf aan den oever en overhandigde ieder van
de schippers duizend denariën, den stuurman
en de hoveniersdochter ieder vijfduizend.

Agrippina sprak met geene van hare huis-
genooten over het voorgevallene.

Den opperslaaf, die haar vroeg waarom zij
alleen kwam, gaf zij een antwoord, dat hem
den lust benam nog verder te vragen.

Zij gebruikte een weinig voedsel, dronk
eene schaal vruchtennat en begaf zich daarna
naar haar cubiculum, waar zij na eenige
oogenblikken in vasten slaap viel.

Tegen den middag werd zij wakker.

Zij streek zich met de hand over het voor-
hoofd, alsof zij eerst de herinnering aan het
gebeurde in het geheugen moest terugroepen.

Een hoonende lach klonk plotseling over
hare lippen.

— Het is als bij het damspel, dacht zij, ter-
wijl hare vingers zich krampachtig bewogen.
Wij staan voor het laatste, beslissende oogen-
blik... Ik moest reeds geslagen zijn; daar komt
opeens eene wending in het spel! Juist de
ééne zet, die mij ten verderve moest leiden,
brengt mij de overwinning! Wacht maar, val-
sche honden, die gij zijt, gij zult ervaren wat
Agrippina vermag, als het een strijd geldt op
leven en dood! Mijn voortreffelijke Burrus zal
nu toch eindelijk wel uit zijn zalig vertrouwen
opschrikken!

Zij balde de vuist.

— Ondankbare knaap! siste zij tusschen de
tanden. Toen ik Claudius heb gedood — om

uwent wil — bij den Styx, toen be kroop mij een gevoel van vrees, ik voelde iets wat op berouw geleek... En Claudius was een sukkel, dien ik haatte! Gij echter... wie had ooit iets dergelijks kunnen denken? Als er goden waren, moesten zij u folteren tot in de eeuwigheid!

Heete tranen stroomden over haar gelaat, maar in het volgende oogenblik had zij zich hersteld.

— Gevloekt zij de zwakte van dit onbegrepen moederhart! dacht zij tandenknarsend. De reeds half vermoorde weent over den ellendigen sluipmoordenaar in stede van hem lachend te tuchtigen! Maar ik zal mij de tranen afwennen! ik zal hem treffen — zonder mededoogen — zoodra het uur is aangebroken!

Zij wierp de palla over de schouders, ging naar een vertrek naast haar cubiculum, en schreef daar met vaste hand, het volgende:

Keizerin Agrippina groet haar machtigen zoon Claudius Nero.

De goden zijn niet te vertrouwen, mijn lieve zoon! Waar zij ons volmaakt geluk voorspiegelen, daar zenden zij Latona's kinderen met doodelijke pijlen.

Nero Cesar, uwe moeder smeekt u wraak te nemen over eene afschuwelijke misdaad! Gij zijt door verraders omringd, door eerlooze sluipmoordenaars, die mijn, en wellicht ook uw leven bedreigen. Het schip, dat de ellendige Anicetus u ten geschenke heeft gegeven, was eene val. Midden in de golf barstte het in tweeën, als een vernuftig getimmerd speelgoed, waarmede men bij het feest der Saturnaliën de kinderen verschrikt maakt. Uwe moeder stortte met al hare getrouwen in het water. Slechts door een wonder ben ik aan den dood ontkomen. Bescherm mij, Nero! Dat uwe oogen geopend worden en zij eindelijk leert onderscheid maken tusschen ware, beproefde vrienden en zelfzuchtige, naar geld en macht hakende schurken, die den heiligen naam « vriendschap » misbruiken, om u en den Romeinschen Staat des te zekerder in den afgrond te storten.

Ik schaamde mij voor mijne huisgenooten en heb hen het gebeurde onkundig gelaten.

De schippers echter, die mij gered hebben, schenen eene misdaad te vermoeden. De mare daarvan zal spoedig door geheel Italië verbreid zijn. Draag zorg, dat die van de tuchtiging der misdadigers niet achteraan komt hinken.

Niettegenstaande de ontzettende gebeurtenis, ben ik gezond. Ik hoop, dat gij het ook zijt.

Agrippina gaf dezen brief aan een bode, met bevel hem den keizer persoonlijk te overhandigen en zich door geen moeilijkheden, welke ook, van zijn plicht te laten afbrengen.

Hoewel in Nero's cubiculum de gordijnen waren dichtgeschoven en er de diepste duisternis heerschte, was hij toch, na het vertrek van Tigellinus niet in staat geweest, ook maar één oogenblik, te slapen.

— Moedermoorder! klonk hem onophoudelijk in de ooren.

Nu eens was het de stem van het ongelukkige slachtoffer, dan weder zijne eigene, die hij meende te hooren.

En daartusschen klonk het geruisch der torenhooge golven; afschuwelijke spookverschijningen, bleeke demonen met vertrokken gelaatsstrekken, stegen, in van bloed druipende kleederen, langzaam uit den bruischenden vloed omhoog...

Hij trachtte die visioenen te verdrijven, hij streed en worstelde als een wanhopige. Alles tevergeefs. Nieuwe, doodsbleeke gezichten kwamen uit het parelend schuim te voorschijn — vele duizenden, vele millioenen. Het geheel wereldruim was er mede gevuld — eene onafzienbare, afschuwelijke choas...

Nu en dan, wanneer deze vreeselijke toestand den uitersten graad had bereikt en Nero vreesde krankzinnig te zullen worden, verrees uit die huiveringwekkende massa de heerlijke gedaante van Christina, die hem bleek en met een verwijtenden blik aankeek.

— Nero, mijn geluk, zuchtte zij smartelijk, hoe anders hebt gij mij in de oogen gezien, toen uwe handen nog niet met bloed waren bevekt! Toenmaals gaf mijn hart zich aan u, als dat van lo aan Jupiter. Thans echter,

wee mij! Voor geene schatten der wereld zou ik ooit uwe vingers meer willen aanraken!

Nero verborg het gloeiende gelaat in de kus-sens.

Luister! Was dat geen wanhoopskreet? Glinsterde daar niet de witte palla van de ten dood gewijde? Zie, zie... zij zinkt!... Zij heft de handen ten hemel...

— Nero, mijn zoon!

Borreelend sloot het water zich boven het hoofd van de drenkelinge...

Hooger en hooger steeg de zon en goot haar levenwekkend licht met breede stralen over het volkrijke stadje.

Beneden, aan den oever, langs de verrukkelijke Havenstraat, heerschte het gewone, bonte gewemel. Honderden zangvogels lieten in de boomen van het park hunne vroolijke wijzen hooren. Een frisch koeltje deed de zeilen van tallooze vaartuigen zwellen... Kortom, het was een dag, als geschapen om te genieten.

Alleen de Keizer bespeurde niets van dat alles, toen hij het peristylum betrad. De oogen deden hem zeer, zijne polsen en slapen geleken hamers.

Zoo liep hij het peristylum eenige malen op en neer en begaf zich daarna naar de exedra, waar hij op de bronzen bank neerviel.

Eindelijk maakte zich daar een zware, weinig verkwikking aanbrenghende slaap van hem meester.

Toen de bode van Agrippina aankwam, was de Cesar nog niet ontwaakt. Cassius en de overige kamerslaven weigerden hem te storen.

Reeds maakte de gespierde jonkman zich gereed, om korte wetten te maken en met geweld door te dringen, toen het toeval Tigellinus in de nabijheid bracht. Hij vroeg natuurlijk wat er gaande was.

— Heer, antwoordde Cassius, hier is een vreemdeling, die een dringend schrijven heeft medegebracht voor den Imperator.

— Geef hier, beval Tigellinus den bode.

— Onmogelijk! Hetgeen ik hier breng, is alleen voor den Cesar bestemd.

— Ik zal het hem overhandigen.

— Dat verbood mij mijn lastgever.

— Wie is uw lastgever?

— Een vriend van den Cesar, die ongenoemd wil blijven. Treed mij niet langer in den weg. De Keizer zou het u euvel duiden, indien gij mij nog langer ophieldt.

De Agrigentijn begon argwaan te krijgen; een onverklaarbaar voorgevoel maakte zich van hem meester.

— Goed, antwoordde hij kalm. Kom in den oecus! Ik zal den Imperator wekken.

De reusachtige bode overschreed, met een van vreugde kloppend hart den drempel. Tigellinus gaf echter den slaven een teeken; deze wierpen zich op hem en ontrukten hem den brief.

Ook de Agrigentijn was den oecus binnengetreden.

— Zwijs, beet hij den bode toe, toen deze begon te jammeren. Ik laat u dooden, zoo gij uw mond nogmaals durft openen.

Hij nam den brief en terwijl zijn oog langs de regels vloog, werd hij hoe langer hoe bleeker, en scheen eindelijk geheel van zijn stuk te zijn.

— Knevelt dien kerel en brengt hem onmiddellijk naar den kelder, beval hij. Bewaakt hem daar streng, totdat ik u nader bericht zend. Verzet hij zich, dan steekt gij hem overhoop. Gij niet, Cassius! De keizer zou u noodig kunnen hebben. Gij daar — goed! Bedenkt wel: geen woord hierover! Ook niet tegen den Cesar! Stort u anders maar liever terstond in den vischvijver, want ik beloof u den vreeselijksten dood, dien ik bedenken kan!

Nadat dit was afgedaan, snelde de Agrigentijn, door twee soldaten vergezeld, naar Anicetus.

— Lees! sprak hij en hield hem het perkament voor.

De zeeman werd bleek.

— Kies! vervolgde Sophonius in het Grieksch. Of gij wordt zelf het slachtoffer van uw sluw op touw gezetten aanslag of gij brengt nog heden het gisteren mislukte werk ten einde.



INHOUD

	Blz.
I Het plan van Agrippina	3
II De oude bedelaar	10
III Het drama op den berg	18
IV De tijgerin	30
V Het offer	39
VI Op zee	45
VII Het hol van moeder Barbilla	55
VIII De jonge priester	61
IX In doodsgevaar	71
X Aan het Romeinsche hof	78
XI De jonge Imperator	85
XII De ontmoeting	94
XIII De verdwijning van Christina	101
XIV De smart van Nero	107
XV De strijd tusschen liefde en plicht	117
XVI De driekantig geslepen dolk	126
XVII De brandbrief	133
XVIII Nero bij zijne moeder	139
XIX De schaking	146
XX Pallas versmaad	150
XXI De ontvoering	153
XXII Moeder en zoon	157
XXIII De keerzijde in het gemoed van den Imperator	168

TWEEDE DEEL

DE MARTELAARS VAN HET CHRISTENDOM

I Saulus	173
II De HH. Maria Magdalena, Martha, Lazarus en Joseph van Arimathea	177
III De H. Petrus te Rome	184
IV Seneca onderricht zijn leerling, dat Agrippina de moordenares van Claudius is	191
V De wraak van Christina	197
VI Octavia en Christina	202
VII De giftbloem der dwingelandij	206
VIII Arme Octavia	213
IX De twee kinderen	218
X De verachte secte	223
XI Athene	228
XII Vlucht van Lucius	233
XIII De geheimzinnige gevangene	237
XIV Het feest van Bacchus	242
XV Op zee	248

XVI Een gastmaal ten huize van Sempronius Graccus	252
XVII De samenzweerders	257
XVIII De aanslag	267
XIX Het plan van Tigellinus	274
XX De eerste aanslag	279
XXI De moedermoord	285
XXII De kerk van Athene	293
XXIII De dienst der Goden	298
XXIV Het orakel van Delphi	302
XXV Het besluit	307
XXVI Nasporingen van Lucius	312
XXVII Vrienden in den nood	317
XXVIII Nieuwstijdingen	322
XXIX Een oproer	327
XXX De ontmoeting	331
XXXI De aanklacht	336
XXXII Het vonnis	340
XXXIII De volkswoede	344
XXXIV Octavia's besluit	349
XXXV Het plan van Poppea	352
XXXVI Arme Octavia	355
XXXVII Vervolging	361
XXXVIII Licht in den avond	366
XXXIX Romeinsche lijkplechtigheid	372
XL Rome in brand	377
XLI De plichtigen	381
XLII De Christenbeul	386
XLIII De HH. Petrus en Paulus	390
XLIV De H. Marcus	394
XLV De eerste vervolging	398
XLVI Het blijde wederzien	403
XLVII De fakkels van Nero	408
XLVIII De mismoed van Paulo	412
XLIX De straf	416
L In de arena	420
LI Een bruiloftsfeest	426
LII Wat Sempronia in den kuil der Christenen zag	434
LIII De marteldood	439
LIV De Kelten	445
LV In slavernij	452
LVI Plantinus in slavendienst	455
LVII Het brandmerk	461
LVIII Het oproer der slaven	464
LIX De marteldood	468
LX Het einde van een dwingeland	471

moeder stortte met al hare geboorten in het water. Slechts door een wonder ben ik aan den dood ontkomen. Bescherm mij, Nero ! Dat uwe oogten geopend worden en gij eindelijk leert onderscheid maken tusschen ware, beproefde



Wedrennen te Rome.

vrienden en zelfzuchtige, naar geld en macht hakende schurken, die den heiligen naam « vriendschap » misbruiken, om u en den Romeinschen Staat des te schender in den afgrond te storten.

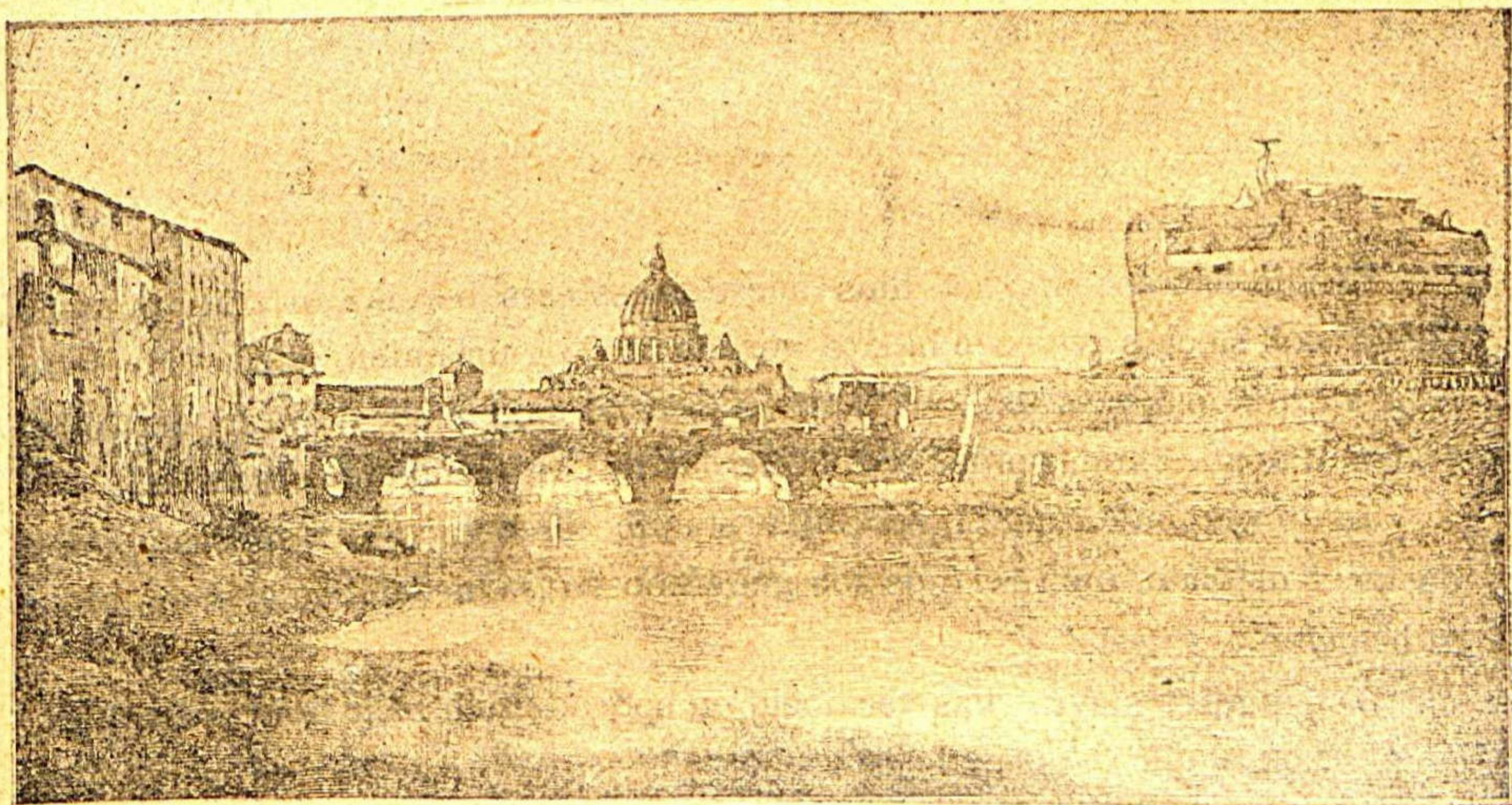
— Ja, als men mij ten minste ontvangen wilt.

— U ontvangen ! Maar wij wenschen, dat allen tot de kennis der waarheid mogen komen en dat zij, hunne afgoden verlatende, getrouwe kinderen van den Heer onzen God worden.

— Hunne afgoden verlaten ! Wat wilt gij daarmede zeggen ?

— Dat niemand den Heer Jesus-Christus kan dienen, noch den prijs van zijn kostbaar Bloed verwerven, als hij weigert den dienst der ijdele afgoden te verwerpen.

— Kan ik dan God niet aanbidden en hem dienen, zonder op te houden bloemkransen voor Pallas Athène te vlechten en drankoffers te plengen op de altaren van Vesta en die der huisgoden ?



De Tiber en het Marekolem van Hadriames.

— Neen, zeker niet. Gij moet keizen tussschen Jesus en Pallas ; het is onmogelijk, beiden tegelijker tijd te dienen.

Zoo sprekende hadden de vrouwen de stadspoort bereikt en namen afscheid van elkaar.

— Ik ben nog besluiteloos, herman Cecilia ; wilt gij voor mij binden ?

— Ja, dierbaar kind, ik zal den Almachtige smeeke, in zijne vaderlijke barmhartigheid u ter hulp te komen.

De zuster van Lucius keerde alleen naar huis terug. Ten einde alle gevaar te vermijden, was het beter, dat men haar niet in het gezelschap van Medea zag want het was te Athene reeds van algemeene bekendheid, dat deze benevens haar broeder, Damaris en Dionysius tot die vervloekte sekte der Nazareers behoorden.

Hoe nu te handelen ? Naar welke zijde zich thans te wenden ? Hij weet het niet. Cecilia vinden, haar waarschuwen tegen den toorn harer meesteres, ziedaar de gedachte, welke hem beheerscht, welke hem overstelpt. Vervolgens het waas van geheimzinnigheid, dat zijne moeder schijnt te omhullen.



Keizer Claudius Nero, (54 tot 68 na Christus).

Wat heeft zij gedaan ? Waar bevindt zij zich op dit uur ? Hoe vurig verlangde Lucius naar eene bevredigende oplossing dezer vragen ! Welke droevige teleurstelling ware het voor hem, als hij er niet in slaagde, zijne teeder beminde zuster terug te vinden !

Grooter en grooter werd intusschen zijne behoefte aan eenig voedsel.